

Museu
Carmen Thyssen
Andorra

MADE IN PARIS

LA GENERACIÓ DE MATISSE, LAGAR I FOUJITA

Del 10/02/2022 a 08/01/2023

DOSSIER DE PREMSA

PATRONAT FUNDACIÓ MUSEU ANDORRA (MUSEAND)

Presidenta

Sílvia Riva

Vicepresidenta

Carmen Thyssen-Bornemisza

Vicepresident

Borja Thyssen-Bornemisza

Patrons

Jordi Torres

Rosa Gili

Montserrat Planelles

Jordi Macià

Jordi Bech

Guillermo Cervera

Gerent

Pep Farràs Abelló

Cap de projectes

Teresa Areny

Equip Museu Carmen Thyssen Andorra

Raquel Begueria

Charline Bony

Txell Díaz

Alícia Luño

Martí Pons

Nídia Roldan

EXPOSICIÓ

Comissari

Guillermo Cervera

Coordinació

Guillermo Cervera

Núria Parés

Cap de projectes

Teresa Areny

Administració i comunicació

Martí Pons

Ajudants de producció

Equip Museu Carmen Thyssen Andorra

Textos

Guillermo Cervera

Núria Parés

Disseny gràfic

Núria Publicitat

Audioguies

MuseumMate

Equip Museu Carmen Thyssen Andorra

Discurs musical

Fundació ONCA,

Josep Martínez Reinoso

Pantalles interactives

Digalix

Equip Museu Carmen Thyssen Andorra

Transport i muntatge

InteArt

Restauració i conservació

Àrea de Restauració MNTB Madrid

Il·luminació

ERCO,

Miguel Ángel Castro

Seguretat

GSI Seguretat

Assegurances

Companyia Multisegur Assegurances SA

ÍNDEX

COMISSARI	03
GUILLERMO CERVERA	
BLOCS EXPOSITIUS	04
OBRRES	05
ANGLADA CAMARASA, Hermen	06
BACON, Henry	07
BARRAUD, Maurice	08
BENTON, Thomas Hart	09
BORES, Francisco	10
CAMOIN, Charles	11
CANALS i LLAMBÍ, Ricard	12
FOUJITA, Léonard Tsuguharu	13
GRAU SALA, Emili	14
LAGAR, Celso	15
LOBO, Baltasar	16
MAEZTU, Gustavo de	17
MATISSE, Henri	18
MOMPOU DENCAUSSE, Josep	19
MORENO CARBONERO, José	20

MORENO VILLA, José	21
MUÑOZ DEGRAIN, Antonio	22
NADAL i FERRERES, Carles	23
PALENCIA, Benjamín	24
PARRA, Ginés	25
PICHOT i GIRONÈS, Ramón	26
PLA y GALLARDO, Cecilio	27
PUIG y PERUCHO, Bonaventura	28
SACHAROFF, Olga	29
URGELL i INGLADA, Modest	30
VILLÀ BASSOLS, Miquel	31
ZUBIAURRE, Valentín de	32

DISCURS MUSICAL	34
FUNDACIÓ ONCA	36
DIÀLEG ART - MÚSICA	37

SINERGIES I ACTIVITATS	40
-------------------------------	----

INFORMACIÓ GENERAL	42
---------------------------	----

COMISSARI

GUILLERMO CERVERA

Parlar de París és parlar de modernitat, de cultura, de bellesa arquitectònica. També és parlar de música, dansa, teatre i qualsevol disciplina cultural que puguem pensar. La Ciutat de la Llum representa des de finals del segle XIX fins al primer terç del segle XX el lloc on calia estar per ser algú en el món de la cultura. Escriptors com Apollinaire o Émile Zola escriuen textos meravellosos, inspirats per la ciutat que els donava recer en un moment en què Europa patia molts canvis socials i alhora la incertesa del futur més proper.

Guerres, alçaments, revolucions, no faran sinó aconseguir que els artistes plasmin amb més força que mai la seva opinió sobre el que estava passant al seu voltant. París enamora infinitat d'artistes que viatgen captivats per tot el que es parla sobre la capital francesa i, curiosament, no en queden decebuts. Les dificultats, lògiques, per les quals passen els artistes —recordem que no venien moltes obres i que el seu art no era del tot entès— quedaven totalment equilibrades amb el que la ciutat de París els podia oferir a canvi. Una font d'inspiració constant, una manera de viure molt diferent a aquella a què els artistes estaven avesats en els seus llocs d'origen o el propi fet que tots s'hi trobessin en el mateix període va provocar que s'alimentessin artísticament els uns dels altres; un pal de paller artístic que va provocar que l'art de l'època evolucionés molt més.

Una espècie de FabLab totalment improvisat. França, a partir del moment en què els artistes impressionistes són reconeguts internacionalment, passa a ser un referent idíl·lic per a tot artista que vulgui madurar. La constant decepció que patien molts d'ells a les seves ciutats d'origen va accelerar aquest èxode artístic cap a París. L'impressionisme es forja i es consolida com a moviment artístic a París i posteriorment a la resta de França, i evoluciona cap al sintetisme, postimpressionisme, neoimpressionisme o simbolisme. Fauvisme i cubisme neixen també a la mateixa ciutat i altres moviments del moment, com ara l'expressionisme alemany, el dadaisme o el constructivisme soviètic, es nodreixen d'aquests moviments nascuts a París per a ser desenvolupats a Alemanya, Suïssa o la Unió Soviètica. El realisme social americà, moviment contemporani a aquests darrers, també respira el mateix llenguatge cromàtic i estructural, però tots i cadascun mantindran la seva identitat pròpia, fet que ens permet admirar-los avui dia amb la importància que mereixen.

En una època en què la mobilitat no era tan fàcil com avui dia i en què les comunicacions eren precàries, té molt mèrit la manera com s'expandien detalls molt significatius en el món de l'art i com arribaven a totes les ciutats d'Europa i fins i tot a Amèrica del Nord amb una velocitat poc pròpia d'aquest període.

En aquesta exposició *Made in Paris*, he volgut reflectir precisament l' "imant cultural" que va ser París en el període de finals del segle XIX a principis del XX. La Belle Époque parisenca ho era fins i tot per a artistes que, molt sovint, havien de malviure perseguint el seu somni. No era un somni d'èxit i portades, el seu somni tan sols passava per ser entesos i respectats. Els artistes representats en *Made in Paris* dialoguen magníficament entre ells, respiren el mateix aire i això s'encomana per als qui hem pogut veure ja l'exposició muntada. És el meu desig que totes i cadascuna de les persones que vulguin veure aquesta exposició es contagiïn igual que ens ha passat a l'equip que hem treballat en aquest projecte amb màxima il·lusió.

BLOCS EXPOSITIUS

REAL ACADEMIA DE BELLAS ARTES DE SAN FERNANDO DE MADRID

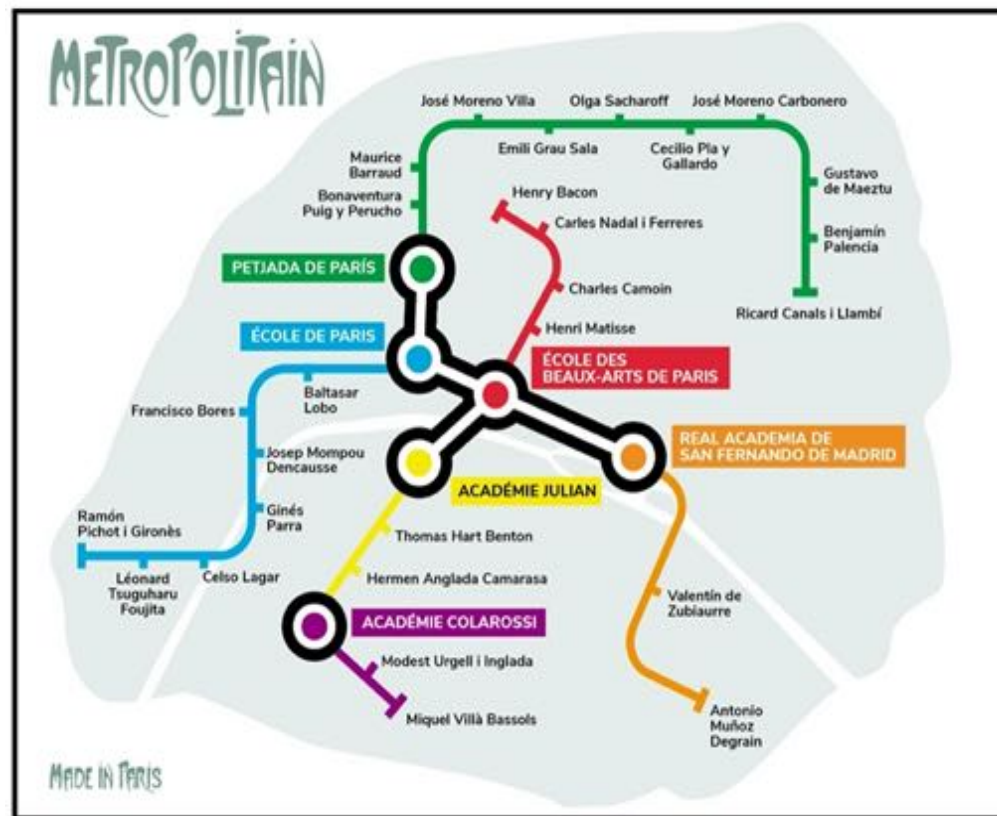
La influència de les grans acadèmies parisenques és percep en institucions com la Real Academia de Bellas Artes de San Fernando de Madrid. Des de 1752, l'acadèmia es va convertir, per a molts joves, en el referent artístic de l'art espanyol gràcies a les seves ensenyances clàssiques i els pensaments moderns.

ESCOLA DE BELLES ARTS DE PARÍS

Els grans canvis artístics i estilístics al llarg dels segles l'han convertit en una de les principals referències d'ensenyament artístic. Des del s.XVII l'acadèmia va impartir classes relacionades amb els cànons i les normes acadèmiques de l'antiga Grècia i de Roma per arribar a comprendre l'ideal de bellesa. Més tard, es va modernitzar amb la incorporació de tallers d'artistes de renom.

LA PETJADA DE PARÍS TRASPASSA FRONTERES

Les tradicions, les influències i les tendències d'un París en plena ebullició artística van imposar-se a Espanya a través de diverses institucions i vinculacions entre artistes. Alguns d'ells van evolucionar dins de l'academicisme i d'altres, en canvi, van trencar amb l'estil acadèmic per decantar-se per tendències més lliures i coloristes.

ESCOLA DE PARÍS

Als anys 20 la capital francesa va esdevenir la ciutat més cosmopolita del moment. Els artistes d'arreu que van arribar a París van trobar un ambient d'avantguarda i optimisme. Un grup heterogeni d'artistes com Modigliani, Picasso o Foujita va anar prenent força creant, així, l'Escola de París un moviment d'avantguarda de l'època on cada membre desenvolupava un llenguatge plàstic expressiu.

L'ACADEMIA COLAROSSY I L'ACADEMIA JULIAN-SEUS DE L'AVANTGUARDA ARTÍSTICA

L'Acadèmia Colarossi es va inaugurar el 1815 sota el nom d'Acadèmia Suïssa i a partir del 1870 va adoptar el nom del fundador: l'escultor italià Filippo Colarossi.

Lluny de les convencions oficials, el programa artístic modern de l'acadèmia la va catapultar com a alternativa a les ensenyances acadèmiques de l'Escola de Belles Arts de París.

A principis dels anys trenta, va tancar les seves portes degut a un incendi suposadament provocat per la senyora Colarossi com a represàlia per les infidelitats del seu marit. Paral·lelament, el 1868 es va inaugurar a París l'acadèmia Julian a càrrec del pintor Rodolphe Julian. Igual que a l'acadèmia Colarossi, homes i dones també hi tenien accés sense prova d'admissió. Aquesta característica va captivar a les futures generacions d'artistes, especialment a estrangers.

Després de la mort del fundador el 1907, la vídua i coneguda retratista, Amélie Beaury-Saurel va assumir la direcció. Passada de la Segona Guerra Mundial, els seus *ateliers* van ser venuts, convertint-se en l'Escola Superior d'Arts Gràfiques Penninghen que actualment continua formant professionals del disseny gràfic.

OBRES

ANGLADA CAMARASA, HERMEN

Ball gitano

(Barcelona, 1871 – Port de Pollença, Mallorca, 1959)

Anglada, en les seves interpretacions més ambicioses —com la *Danza española* (1901) de l'antiga col·lecció Morozov, avui a l'Hermitage de Sant Petersburg—, va crear composicions originals i complexes. En les versions de mida més reduïda, però, com aquesta de la Col·lecció Carmen Thyssen-Bornemisza, va reproduir gairebé sempre un

esquema compositiu derivat de *El Jaleo* de Sargent. [...] La figura central d'aquesta composició s'inspira clarament en diversos dibuixos de balladora, presos del natural a París cap a 1910-1912 i els guitarristes són com germans dels que apareixen a *El tango* de la corona, datat cap a 1910. Per això, per la densitat de la matèria —que va

originar forts clivellats—, pròpia dels seus anys de París, i per la dedicatòria que fa a Charles Deering, el financer americà amic dels modernistes catalans mort a Miami el 1927, caldria datar el quadre més en l'etapa juvenil de l'artista que en la seva maduresa. [...]

Francesc Fontbona

06

BACON, HENRY

Platja d'Étretat

(Haverhill, Massachusetts, 1839 – El Caire, Egipte, 1912)

En l'obra *Platja d'Étretat* de la Col·lecció Carmen Thyssen el pintor, en lloc de representar els paisatges costaners infinits d'Étretat, escull una zona molt concreta de la platja un lloc apartat, gairebé amagat, encara que molt proper a la mar: les cabines de fusta situades al costat de la platja que servien de

vestuaris als estiuejants. En primer terme de l'obra se situa una passarel·la de fusta sobre la sorra i les pedres de la platja i als laterals es disposen les diverses cabines de fusta, on una donzella agenollada col·loca les sabatilles a una jove. A totes dues dones les observa un senyor des de la cabina d'enfront. A les parets exteriors

apareixen penjades diverses peces de roba, sabates i estris. Al centre s'observen més cabines a la platja, els estiuejants sota els seus para-sols i una dona que apareix coberta per una tovallola que destaca pel seu color blanc. Al fons de l'escena es pot veure part d'un dels arcs naturals dels penya-segats d'Étretat.

María Luisa García Serrano

07

BARRAUD, MAURICE

Passeig de Colom: Aux Quais de Barcelone

(Ginebra, 1889 – Ginebra, 1954)

La pintura de Maurice Barraud traspua una sensació d'extrema senzillesa i espontaneïtat. El seu tractament de l'oli pot fer l'efecte de certa semblança a l'aquarel·la, a causa d'una execució ràpida del traç que li permet transmetre una gran soltesa dibuixant amb el color i el gest. Amb aquesta obra va participar a la XVIII Biennale Internazionale

d'Art de Venècia el 1932 i curiosament l'etiqueta identificadora que està al dors del quadre ens indica un altre títol: Le Colisée. Una inscripció al bastidor situaria la realització de l'obra a Mallorca. En realitat, es tracta d'una vista de l'edifici de Duanes situat al passeig Colón de Barcelona, per la qual cosa el títol correcte seria Paseo de Colón. A París va realitzar també

una sèrie de vistes sobre el Pont Nou del Sena. [...] Es pot establir un cert paral·lelisme en el tractament d'aquestes obres quant a la paleta cromàtica, l'execució tècnica, el traç i la composició.

Pilar Giró

BENTON, THOMAS HART

Bodegó amb florera

(Neosho, Missouri, 1889 – Kansas City, Missouri, 1975)

Bodegó amb florera es caracteritza per ser una composició atípica en la dilatada trajectòria artística de Benton. Va pintar aquest bodegó quan tenia 78 anys. Hi ha altres obres similars anteriors datades dels anys 40 i 50, com *Vase of Flowers* (1940), *Still Life with Flowers*

(1946) o *Still Life* (1951). Aquestes obres coincideixen amb la mena d'arranjament per al bodegó de la Col·lecció Carmen Thyssen: són obres de format vertical, de mesura mitjana, que descriuen un gerro de base rodona amb flors estilitzades sobre una taula coberta amb una

tela o unes estovalles, i una altra tela de fons en tons ocres-verdosos que constitueix l'únic decorat. A l'esmentat bodegó de 1951 coincideix a més que, davant de la florera i situats lleugerament a la dreta, just en la mateixa posició, hi ha un plat amb peces de fruita i un ganivet per a

postres. *Bodegó amb florera* de la Col·lecció Carmen Thyssen és l'obra més tardana de les comentades prèviament i està banyada amb més intensitat de llum, molt més afí a l'esperit vibrant dels murals i pintures de viatges de l'artista.

Guillermo Cervera

BORES, FRANCISCO

Natura morta en vermells

(Madrid, 1898 – 1972)

En les seves obres aspira lluminositat, que aconseguirà gràcies al que la crítica va denominar *manera blanca*. Amb el terme no es fa referència únicament a una claredat produïda per l'ús del blanc, sinó que es tracta d'un procediment pictòric en el qual la sensació de llum va

unida al color. El pintor insisteix en les seves natures mortes, com a *Natura morta en vermells*, en un predomini monocrom que li serveix per gestionar la lluminositat del quadre. [...] Les figures semblen reduir-se a una mínima expressió formal, a una presència

evanescent perduda en certa manera en aquest maremàgnum resultant de l'extensió de color. La presència espectral dels objectes alleugereix la composició i afavoreix la intenció de Borel de xifrar un ambient. En aquesta manera de fer, el color no és únicament monocrom. En l'estructuració del

quadre, el pintor planteja un enfrontament, en vermells i blaus, que li serveix per a distribuir els espais.

Inés Vallejo 10

CAMOIN, CHARLES

PORT DE CASSIS AMB DUES TARTANES

(Marsella, 1879 – París, 1965)

Camoin és un fauvista molt moderat; només usa les combinacions de colors intensos en abordar certs motius concrets, com el vestit d'una jove napolitana o un carrer engalanat de banderes. Prefereix plasmar la llum carregant els colors de blanc. En algunes zones del quadre que ens ocupa (per exemple a les

muntyanes), persisteix quelcom de la fórmula cloisonnista heretada, amb els aplats de color tancats entre contorns foscos. D'altra banda, les pinzellades soltes dels reflexos a l'aigua mostren el deute del pintor amb la tradició impressionista. Però aquesta llibertat de factura s'enquadra en una composició clàssica i

rigorosa, definida pels mastelers dels vaixells (un dels quals coincideix a més amb una vall en el perfil de les muntanyes) i l'horitzontal de la vora del moll.

Guillermo Solana

11

CANALS I LLAMBÍ, RICARD

Nen i nena

(Barcelona, 1876 – 1931)

Nen i nena va ser molt probablement pintada a Barcelona després dels anys viscuts a França. Aquesta obra aglutina diversos trets relacionats amb l'evolució del pintor: en primer lloc, persisteixen els tons ataronjats del color safrà, atribut que havia donat nom a la Colla del Safrà de la seva ciutat natal. Addicionalment, la composició es nodreix del plenairisme

i capta les impressions de la llum natural sobre els pigments blancs de les dues figures retratades. Els dos protagonistes de l'escena es troben sota les ombres d'arbres fruiters mirant cap a l'espectador. Tot i que Canals era un retratista excel·lent, aquí la mirada dels dos personatges roman borrosa, com preservant-ne la identitat. Pot ser que això tingui a veure

amb la certa semblança del nen amb el fill de l'artista, a qui havia retratat en nombroses ocasions, per exemple en l'oli sobre tela del Museu Nacional d'Art de Catalunya (MNAC) *Retrat de Ricard*, fill de l'artista, c. 1915, data molt pròxima a l'obra de la Col·lecció Carmen Thyssen. [...]

Guillermo Cervera

12

FOUJITA, LÉONARD TSUGUHARU

Nen en un jardí amb gat i ocell

(Edogawa, Tokio, 1886 – Zuric, 1968)

Foujita descriu l'assumpte de la seva aquarel·la en el títol que li atorga: nen-jardí-gat-ocell. Aquests elements adquireixen amb delicadesa el seu propi espai i protagonisme dins la composició, en un conjunt on reina una atmosfera mística a base de pinzellades lleugeres de sèpia i fines línies negres. Al centre de la composició reposa assegut, amb les cames creuades, un nen nu de pell nacrada amb expressió contemplativa.

El segell oriental de Foujita en els cossos nus no passa desapercebut: es tracta del que el pintor anomenava blanc llet. En la cultura japonesa, des de l'any 710 l'ideal de bellesa com a concepte de bellesa i noblesa va residir en la pell blanca. [...] En el quadre *Nen en un jardí amb gat i ocell*, la pal·lidesa de la pell del nen simbolitza la puresa i la joventut. La poma, interpretada de manera independent, es podria associar a la innocència de la infantesa com a símbol de la vida. [...]

El gat d'aquesta obra, tot i que ajagut enfront del nen, sembla cobrar vida amb l'expressió que el pintor atribueix als seus ulls. El "jardí" consta de quatre plantes grans, contrastant amb un terreny aparentment àrid, que funcionen com a recurs per a emmarcar el nen. Enfront de la planta més gran, sobre la part inferior dreta, jeu un ocell d'esquena a la composició.

Guillermo Cervera

13

GRAU SALA, EMILI

El ball

(Barcelona, 1911 – 1975)

El ball pertany a la tipologia d'obres vitalistes. [...] Els personatges, una mica hieràtics i mancats d'eloqüència, no semblen compartir el sentit airós i desimbolt de l'ambient. El contorn de les figures és inexistent i llurs perfils es defineixen a base de colors aplicats per la impressió de diluïdes taques. [...] El llegat nabí és present en la producció de Grau Sala.

[...] L'artista aposta, doncs, per aquest estil de coloració integral i per un realisme figuratiu poc convencional per la seva escassa precisió. A mitjan 1935, el cèlebre escriptor Josep M. de Segarra dedicarà un article en clau literària a l'artista en el qual subratlla la seva dedicació, l'enginy, l'habilitat, la tendresa, la sensibilitat i l'emoció creativa.

De fet, s'hi referirà com al *comentador* de tota una època. Grau Sala comença a consolidar la seva trajectòria sense abandonar la naturalitat, sinceritat i frescor, ni les ocorrents dosis d'il·lusió i imaginació, que el caracteritzaran i que conservarà sense vacil·lar, fins i tot amb la instauració dels nous corrents avantguardistes.

LAGAR, CELSO

Port d'Honfleur i la Lieutenance

(Ciudad Rodrigo, Salamanca, 1891 – Sevilla, 1966)

A la fi dels anys vint Celso Lagar descobreix els paisatges del nord de França. Passa llargues temporades a Honfleur a casa de Valsemé i a Roulage St. Nicol. Des d'allí es trasllada en una vella rulot a la recerca de nous paratges que inspiraran part de la seva pintura. [...] Aquest allunyament de

la pintura moderna li permet, tanmateix, ser més valorat en els cercles artístics parisencs. [...] Les vistes d'Honfleur, convertides en l'actualitat en exquisits fragments de naturalesa urbana i portuària, van ser considerades en aquells anys —així ho declarava la crítica del moment— com el triomf d'un

“gust per la pintura literària; la naturalesa vituperada per alguns romanticismes li era suficient. Li fa falta, en els paisatges, afegir la presència humana, la tristesa humana, que és un vell assumpte: estimeu el que mai veureu dues vegades. A partir d'això, una sèrie de paisatges on l'estat de l'ànima el porta a l'única realitat, que tanmateix és allí”.

El port d'Honfleur és aquí traduït a un esquema d'amuntegament d'edificis i barques contra els seus molls, amenaçats pels continus cels tempestuosos. [...] Un mar els colors antinaturalistes del qual evoquen el record de pràctiques pròximes a l'abstracció.

LOBO, BALTASAR

El somni

(Cerecinos de Campos, Zamora, 1910 – París, 1993)

Amb l'ocupació alemanya de França, Lobo es va limitar a treballar obres de petit format en guix o terracota. La seva temàtica favorita es va focalitzar en el cos humà, la maternitat, la bellesa, la intimitat, encara que els seus cossos no tenien rostre, potser per manca de models. [...]. A més de la influència de Picasso i d'Henri Laurens, en la plenitud de la seva carrera artística, Lobo va desenvolupar obres que recorden les de

Brâncuși, fins i tot les de Henry Moore. Sempre mantenint la figuració, Lobo sintetitza les formes de les seves escultures i les dota d'una profunda emoció sorgida del seu rerefons personal. [...] La intimitat, la desolació i les postures contemplatives com la de l'escultura *El Somni* de la Col·lecció Carmen Thyssen transmeten certa sensació de solitud, potser també per la reminiscència dels difícils primers anys de l'artista.

Aquesta escultura significa una compilació de trets propis de l'artista, quant a temàtica i a tècnica. El cos de la dona és el protagonista. [...] La figura està asseguda sobre el sòl en actitud de recolliment. Absort en el seu somni, el cap de la figura reposa sobre el braç, recolzat en el seu genoll. Aquest bronze suggereix un intens caràcter poètic, somiador, que amaga intimitat amb discreció i anhel.

Guillermo Cervera

16

MAEZTU, GUSTAVO DE

Castell de Briones

(Vitòria, 1887 – Estella, Navarra, 1947)

Als 20 anys, Maeztu es va establir a París tres mesos coincidint amb l'escultor basc Paco Durrio, l'escriptor Tomás Meabe i els pintors Ignacio Zuluaga i Anglada Camarasa. La seva estada a la capital francesa va contribuir sens dubte a la carrera pictòrica i literària de Maeztu. [...] Entre el 1918 i el 1922 es va traslladar a Londres, on va exposar amb èxit les seves pintures en exhibicions individuals i col·lectives. A partir d'aquesta època el

pintor es va dedicar al dibuix i a la pintura de paisatges. Maeztu havia estat viatjant per les províncies de Sòria, Navarra, La Rioja, Còrdova i Múrcia. Tal vegada en el seu pas per La Rioja va descobrir la fortalesa que l'inspiraria a pintar *Castell de Briones* (1923), una composició horitzontal que descriu el castell al cim d'una muntanya, del qual baixa un pagès muntat a cavall. [...] Actualment, d'aquesta construcció del segle XIII

únicament en subsisteixen restes de la torre i part de la muralla exterior, atès que es va esfondrar el 1940. Aquest quadre esdevé, doncs, una il·lustració documental del castell de Briones, edificació que constava d'una estructura de tres plantes construïda en maçoneria, amb pedra llaurada de reforç i una torre, alçada sobre un elevat terreny rocós.[...]

Guillermo Cervera

17

MATISSE, HENRI

Canal du Midi (Canal del Migdia)

(Le Cateau-Cambrésis, 1869 – Niça, 1954)

Canal du Midi forma part d'un grup de quadres pintats per Matisse prop de Tolosa l'hivern de 1898-1899. Després de deixar el taller de Moreau a la tardor de 1897, Matisse es va casar amb Amélie Parayre al gener de l'any següent. [...] De fet, les obres pintades per Matisse durant aquest període són generalment descrites com

“protofauvistes”, en la mesura en què semblen anticipar-se a l'intens cromatisme subjectiu que, cinc o sis anys més tard, serà la característica més cridanera del fauisme. [...] *Canal du Midi* és una obra pintada ràpidament i amb un color fluid, però no amb la pinzellada dividida que pot veure's en altres quadres realitzats per

l'artista durant aquest període. *Canal du Midi* va pertànyer durant molt de temps a Leo Stein, qui l'havia adquirit, juntament amb la seva germana Gertrude, la primavera de 1906. [...]

Tomàs Llorens

MOMPOU DENCAUSSE, JOSEP

Monument a Colom

(Barcelona, 1888 – Vic, 1968)

L'afrancesament de Mompou es va traduir en un concepte pictòric arrelat en el fauisme. [...] El tema urbà de Barcelona no el va iniciar fins a 1930, després de l'estímul que va significar per a molts pintors catalans, com ell, el concurs “Barcelona vista pels seus artistes”, on Mompou es va emportar un dels primers premis.

[...]Centrar-se en un gran element monumental vertical, Mompou ja ho havia fet també a París el 1932, quan va representar la plaça de la Concorde, i diverses vegades més va centrar composicions seves amb altres monuments commemoratius com l'arc del Carrusel de París (1952).[...]

Aquest oli, pintat el

1956 i exposat a la Sala Parés que dirigia Joan Anton Maragall —amb la qual Mompou estava unit per contracte—, figura a l'arxiu fotogràfic de Francesc Serra —avui incorporat a l'arxiu municipal de Barcelona— amb el número 25518. Va passar a la col·lecció de Miquel Lerín, un destacat agent de duanes que va reunir una important

col·lecció d'art.[...] Mort el col·leccionista, part de la seva col·lecció es va dispersar i aquest quadre va passar per la Sala Subarna i va arribar a la casa Barcino Art, des d'on es va incorporar el 1995 a la singular col·lecció de la baronessa Thyssen.

Francesc Fontbona 19

MORENO CARBONERO, JOSÉ

Nen a la platja

(Màlaga, 1860 – Madrid, 1942)

En aquest paisatge marí de Moreno Carbonero es percep la impregnació orientalista adquirida del seu professor Jean-Léon Gérôme, paral·lelament a la influència de Marià Fortuny, amb qui Moreno Carbonero havia viatjat al Marroc. Tenint en compte la proximitat d'aquests dos artistes en el

tractament del paisatge, podria dir-se que aquesta obra va ser realitzada posteriorment al viatge al Marroc que tots dos van fer el 1873, en el qual Moreno Carbonero va poder captar el tractament paisatgístic de Fortuny. El camí de *Nen a la platja*, que genera el punt de

Marià Fortuny Paisatge nord-africà, realitzada cap a 1862 (també de la Col·lecció Carmen Thyssen), tant en la seva profunditat com en l'execució del cel o la texturització del terreny, i es pot apreciar la similitud pictòrica entre ambdós artistes.

Guillermo Cervera 20

MORENO VILLA, JOSÉ

La lectora

(Màlaga, 1887 – Mèxic, 1955)

Moreno Villa, crític d'art, molt empeltat llavors de Juan de la Encina, es va mostrar en principi clarament refractari als artistes espanyols de l'art d'avantguarda. No obstant això, cap a mitjan anys vint, la transformació dels criteris estètics de Moreno Villa va donar un gir de cent vuitanta graus. [...] Moreno Villa esdevindria un protagonista indispensable de l'art nou, és a dir, de la renovació plàstica espanyola anterior a la Guerra Civil.

La lectora és una peça singular en el cubisme d'aquest artista, perquè va preferir sempre les natures mortes als quadres amb figures. L'obra posseeix peculiars similituds formals amb la titulada *Barques*, de la mateixa data, presentada per l'artista a la primera exposició de la Societat d'Artistes Ibèrics (Madrid, 1925). A més, el que resulta singular d'aquesta peça és la seva fisonomia i els seus recursos estilístics que l'acosten més a la síntesi del

primers "ismes", pròpia d'alguns creadors de l'entorn madrileny entre els anys 1918 i 1922, que al cubisme (o neocubisme) que els joves de la Generació del 27 van voler abordar alguns anys més tard.

Eugenio Carmona

21

MUÑOZ DEGRAIN, ANTONIO

El bany de les nimfes

(València, 1840 – Màlaga, 1924)

Des de la ribera d'un riu i en plena nit s'albira un grup de dones completament nues i amb els cabells solts endinsant-se dins l'aigua d'un rabeig. Com en un ritual, envoltades d'una luxuriosa naturalesa que, lluny d'amagar-les, emmarca llur misteriosa acció dotant-la d'un sentit veritablement escenogràfic. [...] El pintor s'expressa mitjançant entonacions irracionals i excessives tractades amb un sentit del dibuix lliure, però contundent, els resultats del

qual són d'una extraordinària plasticitat. Així, el seu irrepetible estil resulta molt fàcil d'identificar en aquesta obra, especialment en la descripció vegetal que a mode de marc enquadra l'escena que li dona títol, d'una vivacitat impressionant. [...] D'altra banda, Muñoz Degrain, voraç lector de textos clàssics i de ficció, es va inspirar sovint en les seves lectures per a crear algunes de les seves obres, com el fastuós paisatge titulat *Lampècia i Febe* del Museu del Prado, en el qual

també al·ludeix a l'atractiu simbolista dels llacs. [...] Així, cal recordar la delicada i sensual poesia de José María de Heredia (1842-1905) — prestigiós parnassianista de la mateixa generació que el pintor valencià —, titulada *Le Bain des Nymphes* (El bany de les nimfes) que, si més no, revela un comú interès estètic per recrear-se en aquestes fantasies líquides. [...]

Carlos G. Navarro

22

NADAL I FERRERES, CARLES

Església

(París, 1917 – Barcelona, 1998)

Nadal anhelava tornar a París per ampliar-hi els seus coneixements artístics al costat de les noves tendències, però es va presentar la Guerra Civil, en la qual el jove Nadal va ser reclutat en el bàndol republicà, després va ser fet presoner i finalment va ser alliberat. [...] Els anys a París van ser decisius en l'evolució artística i personal de Carles Nadal. Va fer amistat amb el matrimoni Magritte,

Paul Delvaux, a més de conèixer Pablo Picasso. Després de passar prop de trenta anys a París i Bèlgica, Nadal va establir la seva residència definitiva a la casa-estudi de Sitges. Va ser durant aquesta etapa que el pintor va executar *Església* de la Col·lecció Carmen Thyssen, un oli sobre tela que retrata una església envoltada d'arbres i precedida per una plaça amb bancs.

A l'obra *Església*, Nadal aconsegueix convertir un paisatge en una dansa de colors al voltant d'un edifici que roman impàvid davant la vitalitat del seu entorn. L'efecte aconseguit en la representació d'aquest vibrant conjunt d'elements suscita un cert estil naïf. De fet, molts dels interiors i exteriors pintats per Nadal recorden els de Matisse. [...]

Guillermo Cervera

23

PALENCIA, BENJAMÍN

Villar del Pedroso

(Barrax, Albacete, 1894 – Madrid, 1980)

La pintura de la col·lecció de la baronessa se situa cronològicament i estilísticament entre les obres avantguardistes de caràcter surrealista de la primera Escola de Vallecas i les realitzades a partir de la seva incorporació, el 1933, a l'efímer Grup d'Art Constructiu, fundat a Madrid pel pintor uruguaià Torres-García. [...] Alguns dels grans mestres de la pintura occidental

són presents en aquest quadre. [...] Sabem que Benjamín Palencia havia estat vint anys abans copista al Prado, on es va interessar especialment per Velázquez, Zurbarán, Goya i El Greco. La influència del segon, òbviament a través del tamís personal del pintor, s'aprecia en aquesta pintura, evidentment no en el tema, sinó en la reducció cromàtica i en la geometrització de les formes.

La sobrietat de la paleta, limitada a la gamma de les terres, i les formes geomètriques es deuen, juntament amb les influències indicades, al neocubisme que Palencia i altres artistes espanyols —sobretot Daniel Vázquez Díaz, amb la pintura ascètica del qual es podria relacionar aquest quadre de Palencia—, i que com ell van residir a París durant la segona dècada del segle passat. Ángel Llorente Hernández

PARRA, GINÉS

Port

(Zurgena, Almeria, 1896 – París, 1960)

Aquest pintor d'Almeria i de l'Escola de París va passar almenys un dels seus estius a l'illa bretona de Noirmoutier. Hi va ser a l'agost de 1948, com ho testifica el seu quadre *Illa de Noirmoutier, Vandé* datat i signat "Agost 48. G. Parra", obra que guarda una analogia amb Port de la Col·lecció Carmen

Thyssen per estar totes dues datades el 1948, i on es pot identificar el port retratat amb un dels molls de Noirmoutier. [...] L'estil d'aquest pintor es reflecteix en la reduïda paleta de colors plans delineats en negre. En l'obra Port es combinen harmònicament tons blaus, grisos i verds. [...] Com a artista de

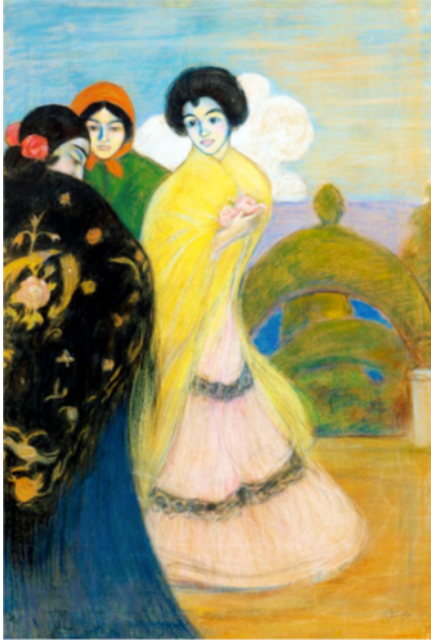
l'Escola de París, va absorbir certes característiques de les tendències artístiques viscudes, com el corrent cubista, els trets del qual es reproduïen en el caràcter geomètric d'aquest quadre.

Guillermo Cervera

PICHOT I GIRONÈS, RAMÓN

Tres amigues

(Barcelona, 1871 – París, 1925)

[...]Encara que no hi ha cap prova concloent d'això, possiblement aquesta peça formaria part de l'exposició individual que Pichot va realitzar al saló gran dels Quatre Gats de Barcelona, al febrer de 1899, amb quinze quadres i uns trenta dibuixos realitzats mesos enrere a Granada. [...] Aquest és, doncs, un Pichot fruit del seu descobriment de

l'exotisme andalús —que, d'altra banda, tan sol·licitat estava en el mercat artístic del París de llavors—, però amb composició japonitzant, influència del decadentisme simbolista i una factura molt afí al coetani sintetisme que s'imposava a la França artística contemporània, proper de Sérusier, Maurice Denis, Ranson, encara que sense coincidir

exactament amb l'estil de cap d'ells. [...] D'altra banda, són obres com aquesta les que van convertir a Pichot en un dels exemples a admirar per part del Picasso jove: quan aquest es retrata a si mateix del braç del propi Pichot —i al costat de Casas, Utrillo i Casagemas[...]

Francesc Fontbona 26

PLA I GALLARDO, CECILIO

Al porxo

(València, 1860 – Madrid, 1934)

L'obra de Cecilio Pla s'emmarca en l'anomenat luminisme. Aquest quadre és un magnífic exemple de la seva voluntat d'analitzar l'impacte de la llum partint d'una simple escena quotidiana.

Juntament amb Sorolla i Ignacio Pinazo, seran els grans representants d'aquesta escola espanyola d'enorme transcendència. L'obra *Al porxo* té un enorme paral·lelisme amb l'obra *Emparrat* (1912) d'Ignacio Pinazo.

El tema és només l'excusa per a descriure els temes mediterranis, basats en una visió positiva de la vida a la ribera. En aquesta pintura ens parla de com en pot arribar a ser de complexa la simplicitat.[...]

La forta càrrega material de la pinzellada i el gest en aquesta obra li atorga una càrrega poètica vibrant, com la mateixa llum que allibera la presència dels escenaris, els objectes, els cossos. 27
Pilar Giró

PUIG Y PERUCHO, BONAVENTURA

Raval de Barcelona

(Barcelona, 1884 – Sant Pere de Ribes, 1977)

Si bé a penes tenim dades de la història d'aquesta peça, sabem que va ser realitzada el 1913, tal com deixa anotat l'autor al revers de la tela. Fins a la seva adquisició el 1994 per la Col·lecció Carmen Thyssen, bé podríem aventurar que va ser exposada per primera vegada a la XIV Exposició que la Societat Artística Literària de Catalunya va realitzar a la Sala Parés de Barcelona el 1914. [...]

Raval de Barcelona destaca de manera especial en la producció de l'artista, perquè Puig y Perucho no es va dedicar específicament al paisatge urbà, com van fer tants pintors de la seva generació. Per contra, la seva obra està dedicada majoritàriament al paisatge rural i a les marines.[...] En l'obra, observem també el predomini dels colors marrons, grisos i blaus tan

característics de la producció inicial de l'artista, que en aquest cas es veuen accentuats per tractar-se d'un paisatge nocturn. Precisament en aquest fet trobem una altra de les singularitats de la pintura, ja que Puig y Perucho, que sentia certa predilecció pels capvespres, en rares ocasions va retratar els seus paisatges al vespre. Victoria Durá

SACHAROFF, OLGA

Paisatge idíl·lic

(Tbilisi, Geòrgia, 1889 – Barcelona, 1967)

Després d'instal·lar-se definitivament a Barcelona el 1939, Olga Sacharoff es va especialitzar a pintar retrats —la majoria per encàrrec de la burgesia culta—, pintura de paisatges, natures mortes, flors i quadres d'interiors. [...] La crítica la va incloure entre els conreadors d'aquest gènere, molt desenvolupat a Catalunya des del seu envol a principis de segle sota la influència de la pintura francesa. Paisatge idíl·lic, pintura sense data

però possiblement del començament dels anys cinquanta, no es correspon amb la realitat mostrada.[...] És un motiu que Olga Sacharoff havia abordat en algunes ocasions anteriors (com a Parc zoològic, oli sobre taula, c. 1948, col. particular), si bé en aquest quadre la vegetació i el riu artificial són els protagonistes, en lloc de les persones i animals com en pintures anteriors[...]. Possiblement Olga Sacharoff va pintar el quadre al seu

estudi i en poques sessions, fet que deduí de la rapidesa d'execució, apreciable en les grans taques de color que cobreixen la imprimació clara, que s'albira sobretot rere els pollancres del fons, i les figures tot just esbossades[...] que li donen un aspecte de pastel, acabat que ja va destacar la crítica com un dels valors de l'estil d'aquesta pintora.[...]

URGELL I INGLADA, MODEST

Capvespre

(Barcelona, 1839 – 1919)

El crepuscle, la tristor, la solitud i l'abandó constitueixen les constants poètiques de la majoria de les seves creacions. El capvespre va ser la icona omnipresent de la seva pintura i, sovint, fins i tot l'autèntic protagonista de la seva obra. [...] L'altra constant de les seves composicions

va ser la persistent horitzontalitat dels seus escenaris. Així, ell mateix afirmaria: "S'assemblen a misterioses mans que ens criden a altres mons, podran acoquinar-nos, imposar-nos, entristir-nos, tot, menys causar avorriment" (1). [...] En el quadre no hi ha anècdota argumental, ni assumpte.

Els principals protagonistes són l'astre rei i el pla, deshabitat i buit[...].

Jordi Á. Carbonell i Pallarès

(1) M. Urgell, *El ratpenat*, Barcelona, 1913, p. 64 30

VILLÀ BASSOLS, MIQUEL

Paisatge de la Sabana, Bogotá

(Barcelona, 1901 – El Masnou, Barcelona, 1988)

Aquesta obra té un valor emblemàtic perquè traça un arc entre el principi i el final de la trajectòria de l'artista. La comença amb només 16 anys, durant l'etapa en què resideix amb la seva família a Bogotá (1914-1918) i [...] forma part de la seva col·lecció fins a la seva mort. A través d'aquestes fotografies sabem que en una etapa inicial la composició respon a un plantejament acadèmic que

va canviant. S'observa una evolució ascendent en l'execució fins a la imatge publicada en el catàleg de l'antològica de 1985. [...] El pintor Manuel Capdevila, amic de l'autor i amb qui el 1983 comparteix una travessia transatlàntica dedicada a pintar, dona un testimoniatge que ajuda a explicar l'últim canvi descrit. En algunes ocasions -diu- durant el procés de realització d'un quadre aparentment resolt, "Villà

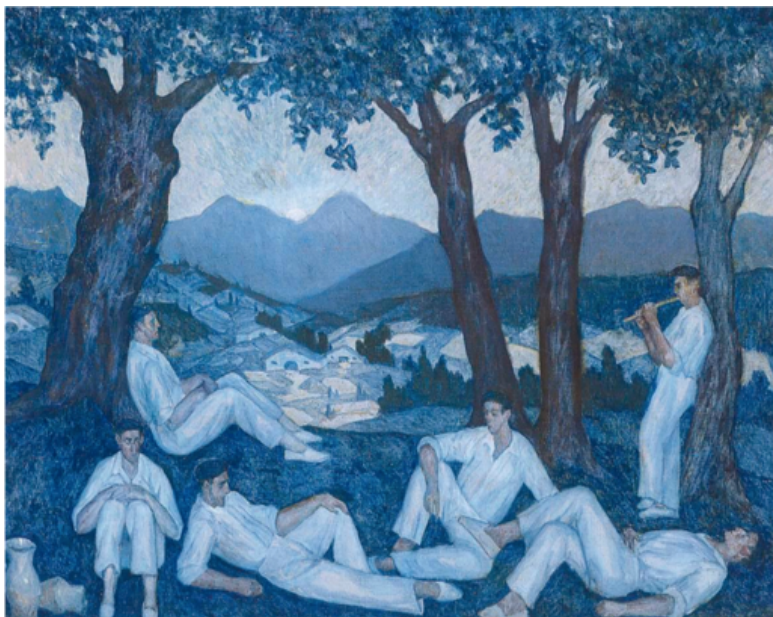
dissolia un color en una quantitat d'aiguarràs que quedava lleugerament tenyida i amb aquest líquid aplicava una veladura a la totalitat o a una part de la superfície, segons ho considerés, a una part de la superfície, segons ho considerés, i deixava el quadre al terra, esperant que s'eixugués. Llavors, continuava pintant tranquil·lament".

Helena Batlle i Argimon 31

ZUBIAURRE, VALENTÍN DE

Paisatge al capvespre amb dantzaris

(Madrid, 1879 – 1967)

La visió frontal dels homes i el seu avançament emfatitza la creació de tipus, que per a aquest artista i altres regionalistes pertanyents com ell a la generació d'Alfons XIII esdevenien símbols de la idiosincràsia de l'ànima basca. [...] Igual que la majoria de les seves pintures

Valentín de Zubiaurre no va datar el quadre, si bé, a tenor de l'estil i de la temàtica, suposem que degué pintar-lo després de la data indicada i abans de 1936. [...] Predomina més el colorit fred (blaus i verds, sobretot), que va ser una altra de les característiques de la

pintura de l'artista a diferència de la gamma cromàtica càlida, preferida pel seu germà petit Ramón, també pintor i com ell sord, discapacitats que els dos van compensar gràcies al seu esforç i a una educació acurada.

Ángel Llorente Hernández 32

BACON, Henry – Plaça d'Éretat
BARRAUD, Maurice – Passeig de Colom
CANALS i LLAMBL, Ricard – Nen i nena
FOUJITA, Léonard Tsuguharu – Nen en un jardí amb gat i ocell
© Fondation Foujita / SDADV, Andorra la Vella, 2022.

GRAU SALA, Emili – El ball
© Emili Grau Sala, VEGAP, Barcelona, 2022.

LOBO, Baltasar – El somni
© Baltasar Lobo, VEGAP, Barcelona, 2022.

MAEZTU, Gustavo de – Castell de Briones
MOMPOU DENCAUSSE, Josep – Monument a Colom
MORENO CARBONERO, José – Nen a la platja
NADAL i FERRERES, Carles – Església
© Carlos Nadal, VEGAP, Barcelona, 2022.

PALENCIA, Benjamín – Villar del Pedroso
© Benjamín Palencia, VEGAP, Barcelona, 2022.

PARRA, Ginés – Port
PICHOT i GIRONÉS, Ramón – Tres amigues
PLA i GALLARDO, Cecilio – Al porxo
PUIG i PERUCHO, Bonaventura – Raval de Barcelona
SACHAROFF, Olga – Paisatge idíl·lic
URGELL i INGLADA, Modest – Capvespre
VILLÀ BASSOLS, Miquel – Paisatge de la Sabana, Bogotá
© Miquel Vilà Bassols, VEGAP, Barcelona, 2022.
© Col·lecció Carmen Thyssen-Bornemisza.

BENTON, Thomas Hart – Bodegó amb florera
© 2022 T.H. and R.P. Benton Trusts / Licensed by Artists Rights Society (ARS), New York.

BORÉS, Francisco – Natura morta en vermells
CAMOIN, Charles – Port de Cassis amb dues tartanes
© Charles Camoin / SDADV, Andorra la Vella, 2022.

LAGAR, Celso – Port d'Honfleur i la Lieutenant
© Celso Lagar / SDADV, Andorra la Vella, 2022.

MATISSE, Henri – Canal du Midi
© 2022 Succession H. Matisse.

MORENO VILLÀ, José – La lectora
© Col·lecció Carmen Thyssen-Bornemisza en dipòsit al Museo Nacional Thyssen-Bornemisza, Madrid.

ANGLADA CAMARASA, Hermen – Ball gitano
© Hermenegildo Anglada Camarasa, VEGAP, Barcelona, 2022.

MUÑOZ DEGRAIN, Antonio – El bany de les nimfes
ZUBIAURRE, Valentín de – Paisatge al capvespre amb dantzaris
© Valentín Zubiaurre, VEGAP, Barcelona, 2022.
© Col·lecció Carmen Thyssen-Bornemisza en préstec gratuït al Museo Carmen Thyssen Málaga.

El Museu Carmen Thyssen Andorra ha fet tot el possible per tal de localitzar els titulars dels drets d'autor de les obres reproduïdes en aquest suport. Ens excusam per qualsevol error o omissió que, una vegada comunicats, seran rectificats.

© d'aquesta edició: Fundació Museu Andorra (MUSEAND)

© dels textos: els seus autors

Tots els drets reservats

Aquesta publicació no pot ser reproduïda ni totalment ni parcial, ni ser enregistrada ni transmesa de cap manera per un sistema de recuperació d'informació, ni per cap altre mitjà, ja sigui mecànic, fotoquímic, electrònic, per fotocòpia o qualsevol altre, sense l'autorització prèvia per escrit de la Fundació Museu Andorra (MUSEAND).

El Museu Carmen Thyssen Andorra ha tractat de localitzar els titulars dels drets de tots els documents utilitzats i els elements gràfics reproduïts. Ens excusam prop de tots aquells a qui ens ha estat impossible localitzar.

DISCURS MUSICAL

Després de la primera experiència amb el Museu Carmen Thyssen Andorra, la Fundació ONCA s'afegeix a la proposta expositiva *Made in Paris* amb un nou discurs musical dissenyat per Josep Martínez Reinoso, músic andorrà vinculat estretament a la Fundació. Martínez Reinoso és convidat a realitzar una banda sonora lligada al comissionat de Guillermo Cervera en el clar objectiu de promoure la sinergia artística entre la Fundació Museand i la Fundació ONCA.

“La unió entre art i música és un dels elements diferencials de l'equipament museístic i des de les dues entitats s'aposta per continuar en aquesta línia, que convida al visitant a tenir una experiència artística enriquida per mirades diferents. El diàleg musical amb la Col·lecció Carmen Thyssen-Bornemisza permet promoure el fet musical des d'altres vessants. La música pot ser interpretada en directe o pot esdevenir el fil conductor d'un viatge sonor a través de l'imaginari de les obres pictòriques”.

Teresa Areny

Cap de producció de la Fundació ONCA

Cap de projectes del Museu Carmen Thyssen Andorra

DISCURS MUSICAL MADE IN PARIS - FUNDACIÓ ONCA

JOSEP MARTÍNEZ REINOSO,

VIOLINISTA, MUSICÒLEG I GESTOR DE PROJECTES MUSICALS

Sota el títol “Virtuoses impressionistes”, Martínez Reinoso fa una proposta centrada en dos eixos principals: la música de finals del segle XIX i principi del segle XX i la reivindicació de la dona dins del món clàssic.

Josep Martínez Reinoso explica els punts principals:

- A través de les interpretacions de tres dones pianistes franceses que van ser pioneres en la indústria discogràfica de mitjans del segle XX – Henriette Faure (1904-1985), Germain Thyssens-Valentin (1902-1987) i Magda Tagliaferro (1893-1986)–, us proposem un recorregut musical que us permetrà gaudir l'exposició *Made in Paris* de forma sinèrgica.

- D'una generació posterior als principals representants francesos de l'impressionisme musical –Gabriel Fauré (1845-1924), Claude Debussy (1862-1918) i Maurice Ravel (1875-1937)–

les tres pianistes es varen formar Conservatori de París, aprenent de primera mà els secrets d'un repertori que pretenia traduir al llenguatge sonor la captació de l'instant, la plasmació de la llum i la descripció d'atmosferes.

- Així, una música irisada i multicolor, evanescent i vaporosa, de refinament i sensualitat extrems, escrita amb el desig de reflectir la bellesa, pretén enriquir l'experiència de contemplar cada obra, proposant-hi una banda sonora.

- Totes les gravacions, realitzades entre els anys 1956 i 1962, pertanyen a la col·lecció sonora de la Biblioteca Nacional de França. Es tracta de documents d'un gran valor històric que han estat escollits no només per la seva adequació amb les pintures, sinó també per a posar de manifest el paper de la dona en la interpretació musical.

DIÀLEG ART - MÚSICA

Hermen Anglada Camarasa, Ball gitano
Claude Debussy (1862-1918) - Preludi núm. 9 (Llibre I), “La sérénade interrompue”

Henriette Faure, piano
1961. BNF Collection

Henry Bacon, Platja d'Étretat
Claude Debussy (1862-1918) - Preludi núm. 8 (Llibre I), “La fille aux cheveux de lin”

Henriette Faure, piano
1961. BNF Collection

Maurice Barraud, Passeig de Colom: Aux Quais de Barcelone
Gabriel Fauré (1845-1924) - Allegresse, de Vuit peces breus, op. 84

Germain Thyssens-Valentin, piano
1960. BNF Collection

Thomas Hart Benton, Bodegó amb florera
Gabriel Fauré (1845-1924) - Capriccio, de Vuit peces breus, op. 84

Germain Thyssens-Valentin, piano
1960. BNF Collection

Francisco Bores, Naturaleza muerta en rojos
Claude Debussy (1862-1918) - L'Isle joyeuse

Magda Tagliaferro, piano
1962. BNF Collection

Charles Camoin, Port de Cassis amb dues tartanes
Claude Debussy (1862-1918) - Preludi núm. 2 (Llibre I), “Voiles”

Henriette Faure, piano
1961. BNF Collection

Ricard Canals i Llambí, Nen i nena
Gabriel Fauré (1845-1924) - Nocturn núm. 2 en si major, op. 33

Germain Thyssens-Valentin, piano
1956. BNF Collection

Tsuguharu Foujita, Nen en un jardí amb gat i ocell
Maurice Ravel (1875-1937) - Oiseaux tristes, de Miroirs

Henriette Faure, piano
1959. BNF Collection

Emil Grau Sala, El ball
Gabriel Fauré (1845-1924) - Valse-caprice núm. 2 en Re bemol major, op. 38

Germain Thyssens-Valentin, piano
1960. BNF Collection

Celso Lagar, Port d'Honfleur i la Lieutenance
Claude Debussy (1862-1918) - Preludi núm. 10 (Llibre I), “La cathédrale engloutie”

Henriette Faure, piano
1961. BNF Collection

Baltasar Lobo, El somni
Reynaldo Hahn (1874-1947) - Les rêveries du Prince Églantine

Magda Tagliaferro, piano
1962. BNF Collection

Gustavo de Maeztu, Castell de Briones
Deodat de Severac (1872-1921) - Le retour des muletiers

Magda Tagliaferro, piano
1962. BNF Collection

DIÀLEG ART - MÚSICA

Henri Matisse, Canal du Midi (Canal del Migdia)

Maurice Ravel (1875-1937) - Jeux d'eau

Henriette Faure, piano
1956. BNF Collection

Josep Mompou Dencausse, Monument a Colom

Claude Debussy (1862-1918) - Preludi núm. 12 (Llibre I), "Minstrels"

Henriette Faure, piano
1961. BNF Collection

José Moreno Carbonero, Nen a la platja

Claude Debussy (1862-1918) - Preludi núm. 5 (Llibre I), "Les collines d'Anacapri"

Henriette Faure, piano
1961. BNF Collection

Jose Moreno Villa, La lectora

Gabriel Fauré (1845-1924) - Improvisation, de Vuit peces breus, op. 84

Germain Thyssens-Valentin, piano
1960. BNF Collection

Antonio Muñoz Degrain, El bany de les nimfes
Claude Debussy (1862-1918) - Preludi núm. 11 (Llibre I), "La danse de Puck"

Henriette Faure, piano
1961. BNF Collection

Carles Nadal i Ferreres, Església
Maurice Ravel (1875-1937) - La vallée des cloches, de Miroirs

Henriette Faure, piano
1959. BNF Collection

Benjamin Palencia, Villar del Pedroso
Claude Debussy (1862-1918) - Pagodes, de Estampes

Henriette Faure, piano
1961. BNF Collection

Ginés Parra, Port
Maurice Ravel (1875-1937) - Une barque sur l'océan, de Miroirs

Henriette Faure, piano
1959. BNF Collection

Ramón Pichot i Gironés, Tres amigues
Claude Debussy (1862-1918) - La soirée dans Grenade, de Estampes

Henriette Faure, piano
1961. BNF Collection

Cecilio Pla y Gallardo, Al porxo
Maurice Ravel (1875-1937) - Preludi en la menor

Henriette Faure, piano
1956. BNF Collection

Bonaventura Puig i Perucho, Raval de Barcelona
Gabriel Fauré (1845-1924) - Nocturne, de Vuit peces breus, op. 84

Germain Thyssens-Valentin, piano
1960. BNF Collection

Olga Sacharoff, Paisatge idíl·lic
Gabriel Fauré (1845-1924) - Fantasie, de Vuit peces breus, op. 84

Germain Thyssens-Valentin, piano
1960. BNF Collection

Modest Urgell, Capvespre
Claude Debussy (1862-1918) - Preludi núm. 4 (Llibre I), "Les sons et les parfums tournent dans l'air du soir"

Henriette Faure, piano
1961. BNF Collection

Miguel Villa Bassols, Paisatge de la Sabana, Bogotá

Claude Debussy (1862-1918) - Preludi núm. 3 (Llibre I), "Le vent dans la plaine"

Henriette Faure, piano
1961. BNF Collection

Valentín de Zubiaurre, Paisatge al capvespre amb dantzaris
Maurice Ravel (1875-1937) - Menuet, de Le tombeau de Couperin

Henriette Faure, piano
1959. BNF Collection

Enllaços musicals

<https://drive.google.com/drive/folders/1SqnP9julEwj5vFRHjaiG1RmghOfa1p?usp=sharing>

Josep Martínez Reinoso

Violinista, musicòleg i gestor de projectes musicals
martinez.reinoso@gmail.com

Currículum-Publicacions-Investigació
<https://orcid.org/0000-0002-2664-4993>

SINERGIES I ACTIVITATS

Activitats – exposició

L'exposició és l'eix central del museu i el programa d'activitats complementa l'oferta expositiva. Es proposen **tallers** en cap de setmana dirigits al **públic familiar** amb el triple objectiu de promoure l'exposició, de gaudir de l'art a través d'activitats lúdiques i formatives, i de promoure festivitats i dates senyalades a través del llenguatge artístic.

D'altra banda, s'organitza un **cicle de conferències** de la mà d'experts, amb el propòsit d'ampliar els coneixements al respecte del discurs musical, de la temàtica de la mostra o altres temes artístics d'interès per al públic en general.

Activitats - patrocinadors

El museu compta amb un seguit de patrocinadors com **Andorra Telecom, Crèdit Andorrà, Cisa, Bondia o Windsor & Meyer**, i es dissenyen activitats i promocions dirigides als seus clients i associats.

Activitats – altres sinergies

El programa d'activitats del museu es complementa amb altres propostes organitzades en col·laboració amb institucions com la **Fundació ONCA** i les Nits d'estiu als museus, amb propostes musicals agermanades al discurs expositiu. La firma de **Joieria Shiori** també n'és un altre exemple amb la creació d'una col·lecció de peces inspirades amb la mostra. **Caldea** també forma part dels *partenaires* que en col·laboració amb l'equipament organitza el Concurs nacional de dibuix per a infants. S'ofereixen també activitats afins als interessos dels usuaris de l'**Espai de la Fundació Crèdit Andorrà** amb l'objectiu de trencar les barreres i fer arribar l'art a totes les edats. El **Carnet Jove** desenvolupa, juntament amb el museu, un projecte amb el propòsit d'apropar els joves al fet artístic. Finalment, el museu obre les seves portes als infants i joves del país, amb propostes de tallers i visites dirigides als **grups escolars** de maternal a batxillerat i als **Esports d'estiu** de les diferents parròquies.

Col·laboració - Escoles d'Art

L'equipament museístic museu està obert a la projecció dels artistes del país. **Les escoles d'art**, dinamitzadores del treball del seu alumnat, estan convidades a conèixer la part expositiva i dissenyar projectes conjunts que enriqueixin el diàleg entre professionals i amateurs. Propostes de l'Escola d'Art d'Andorra la Vella com *Reinterpretant Tappert* o *Paisatges en risc*, en són bons exemples. El museu continuarà treballant amb noves propostes de debat artístic.

SAAS - SRCA i Hospital de Dia

El museu ofereix un programa pels usuaris del Servei de Rehabilitació comunitària i del Servei de Salut Mental de l'Hospital de dia Infanto Juvenil Nostra Senyora de Meritxell. Amb una periodicitat setmanal, **els joves** coneixen el discurs expositiu i s'endinsen en les tècniques artístiques. La **visita** es complementa amb diferents **tallers** que utilitzen l'art com a vehicle de comunicació social.

La Fundació Privada Nostra Senyora de Meritxell

Des del museu s'ofereixen tallers i visites als usuaris de la Fundació Privada Nostra Senyora de Meritxell. Fruit de la bona col·laboració entre les dues institucions, s'organitza anualment el **Concurs d'obra gràfica** per al disseny d'una tassa commemorativa amb motiu del Dia Internacional de les Persones amb Discapacitat. D'altra banda, el museu col·labora juntament amb Torrons Alemany i Pyrénées Andorra amb el projecte solidari **Col·lecció Art Cru Andorra** protagonitzat pels usuaris de la Fundació.

Unicef

L'equipament museístic, amic **d'Unicef**, col·labora habitualment amb l'entitat per oferir diferents activitats conjuntes durant l'any. *Pay what you wish* i *Go Blue* amb motiu del Dia Internacional de la Infància, en són les principals. Altres activitats més puntuals com la subhasta d'art, esdevenen també un espai de col·laboració on l'art es posa al servei de la solidaritat.

Universitat d'Andorra. Bàtxelor en Ciències de l'Educació

El museu i la Universitat d'Andorra col·laboren al curs de Bàtxelor en Ciències de l'Educació. Aquest projecte conjunt es basa en el seguiment del treball de final de curs d'un alumne centrat en l'entorn lúdic educatiu de les institucions culturals. L'any 2021, el treball va consistir en el desenvolupament d'una guia didàctica per a nens i nenes de tres a dotze anys amb diversitat funcional. Enguany es desenvoluparà la guia juntament amb AUTEA i es proposarà un nou repte educatiu entre l'alumnat de final de grau.

Universitat de Màlaga

Pe cinquè any consecutiu el museu col·labora amb la Universitat de Màlaga, impartint sessions formatives a les **Jornades educatives pels estudis de Tècnic Auxiliar en Entorns Culturals**. La titulació va dirigida a joves amb discapacitat intel·lectual amb l'objectiu de promoure la seva integració i la inclusió laboral com a professionals en entorns culturals.

INFORMACIÓ GENERAL

PROTOCOL COVID'19

El museu aplica la normativa vigent decretada pel Govern d'Andorra.

COM ARRIBAR-HI

Antic Hostal Valira. Avinguda Carlemany núm.37, baixos
AD700 Escaldes-Engordany, Principat d'Andorra.

Autobús: L1, L2, L3 i L4

HORARIS

De dimarts a divendres de 10 a 18 h

Dissabte de 10 a 19 h

Diumenge de 10 a 14 h

Dilluns tancat

Últim passi a sala 30 minuts abans del tancament

TARIFES (AMB ÀUDIO-GUIA INCLOSA)

9€: entrada general

5€: tarifes reduïdes (+65 anys, -26 anys o amb carnet jove), clients de Crèdit Andorrà

Gratuït: -18 anys

GALERIA IMATGES

https://drive.google.com/drive/folders/1vrRYfiS8sv3ezpyHYt1_IZtFlzGDIkao?usp=sharing

CONTACTE

premsa@mcta.ad

Tel.: (00376) 800 800

www.museucarmenthyssenandorra.ad

@cthyssenandorra

